

andre for at holde Nøden fra Døren — og det er det Forhold, jeg gerne vilde have ændret. Det er muligt, at den højtærede Minister har Ret i, at Jorden nu kan blive saa billig, at Brugene kan blive saa store, at de kan ernære en Familie. Foreløbig har jeg ikke set noget til det, men det er muligt, at det vil blive saaledes. Jeg ved godt, at mange store Landmænd meget gerne vil sælge Jord, og de vilde maaske ogsaa sælge den til rimelig Pris, hvis de kunde; men de kan ikke, for de har for store Prioriteter, det er derfor, Vanskeligheden kommer. Ved enkelte Lejligheder, naar der f. Eks. brænder en Gaard, kan man maaske erhverve Jord nogenlunde til Værdiansættelsen, men saadan er det ikke i al Almindelighed, og navnlig kan det ikke gøres fra højtprioriterede Gaarde. Jeg kan aldeles ikke give den højtærede Minister Ret i, at man skal tage Arbejde til den Pris, man kan faa for det. Det vil med andre Ord sige, at Landarbejderen skal nøjes med det, som Herren vil give ham — det kan jeg ikke give min Tilslutning til, og det er en af Grundene til, at jeg vil have Brugene saa store, at deres Indehavere i hvert Fald ikke bliver Konkurrenter paa Arbejdsmarkedet. Der er nok i Forvejen.

Hvad en eventuel Ekspropriation angaar, ved jeg meget vel, at Jordskylden udregnes efter den Værdi, Jorden vilde have, hvis den tilhørte en middelstor Bondegaard i Middelkultur. Det har vi ogsaa taget Hensyn til i vort Forslag. Hvis Jorden er i Overkultur, kan der gives noget mere for den, men hvis den er under Middelkultur, skal vedkommende ikke have saa meget, som han selv anser den for at være værd. Tager man f. Eks. en Jord, der ligger ubeqvemt for Ejeren, men bekvemt for den Husmand, der vil købe den for at udvide sit Brug, saa vil Ejeren selvfølgelig søge at faa en Fordel for sig og faa en saa stor Pris for Jorden som muligt i Betragtning af, at Husmanden *skal* have det Stykke Jord. I saadanne Tilfælde har vi fra vor Side ment, det var rigtigst at have en Ekspropriationsbestemmelse, som ganske vist helst ikke skulde bruges, men som eventuelt kunde bruges. Det har jo aldrig været vor Hensigt at ville ødelægge Gaardene, vi vil tværtimod — og jeg tror, jeg personlig har udført et Arbejde, der viser det — lige saa gerne hjælpe en betrængt Gaardmand som andre. Vi vil ikke ødelægge Gaardene, men der er mange Tilfælde, hvor det er berettiget at ekspropriere fra en Gaard, idet en saadan Ekspropriation ikke i mindste Maade vil genere

Driften, men kun vil være til Gavn for ham, der faar Jorden. Den højtærede Minister var saa elskværdig at sige i Anledning af, at jeg havde sagt, at man her i Tinget overfor Flertallet talte for døde Øren, at jeg ellers havde en god Forstand. Det takker jeg for, det er jo rart at faa en saadan Attest fra en saa høj Autoritet, det kan jeg kun udtale min store Tilfredshed med. Men naar den højtærede Minister saa tilføjer, at jeg er baade blind og døv, tager det selvfølgelig noget af Glansen bort. Det er nu ikke sikkert, at det sidste er helt rigtigt — i hvert Fald haaber jeg, at det første er rigtigt og det sidste urigtigt.

Der er Jord nok at faa, siger den højtærede Minister. Ja, det ved jeg, og det har jeg været inde paa, men jeg tror, den højtærede Minister vil give mig Ret i, at naar en Jordsælger har et Stykke Jord, der ligger meget bekvemt for en anden, saaledes at denne anden næsten ikke kan drive sin Bedrift uden at faa dette Stykke Jord, vil vedkommende Jordsælger benytte Situationen — det vil den højtærede Minister sikkert bekræfte efter sit Bekendtskab med det store Landbrug. Det er det, jeg vil være med til at forhindre, men det vil de to konservative Partier jo ikke, og saa maa man renoncere, i hvert Fald i Øjeblikket.

Landbrugsministeren (*Madsen-Mygdal*): Jeg skal ikke følge den ærede sidste Taler i hans almindelige Betragtninger, men jeg takker for den Udtalelse, han fremsatte paa sine egne og vist ogsaa paa sit Partis Vegne: at deres Politik vil gaa ud paa at holde Prisniveauet, hvor det er nu. Ja, jeg har Indtryk af, at det er Formaalet for deres Politik. Jeg skal ikke ved denne Lejlighed komme ind paa at fortælle, hvad et saadant Formaal betyder, men kun sige til det ærede Medlem, at om saa alle Rigsdagens 4 Partier var enige om at søge at holde Prisniveauet, hvor det nu er, vilde de ikke kunne gøre det. Derimod vilde de være i Stand til, naar de paa kunstig Maade vilde tilstræbe at opretholde Prisniveauet, at bringe Ødelæggelse og Ruin over hele det danske Erhvervsliv.

Med Hensyn til Brugenes Størrelse synes jeg, det er ejendommeligt, at det ærede Medlem vil vedblive at klage over, at Brugene er for smaa, efter at vi nu anden Gang har gennemført en Revision, hvorved Brugene bliver meget større. Forholdet er i Virkeligheden det, at der med de nuværende Jordpriser for en Købesum af 7 500 Kr. i mange Tilfælde kan købes saa stort et Areal,